

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] e[st] sp[irit]ualiu[m] bono[rum] aggregatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Bermo De sancta

vasall' viri fuisse turpis eictra. Aduenien
te nocte i domo cuiusdam tabnarij in loco
vbi porci latuerat se recepit: gaudes r gra
tias ages. Phil. iij. Scio abundez penu
ria pati. En etiã cu iã se totalit' pauperuz
fuitio macpasset r eos balnearer. r in le
cto collocas opirer: gaudes ancill' dicebat
Quãbñ nobiscũ agit: qz dñm sic balnea
mus r tegimus.

Secũdũ in q' cõdit fortitudo b. hel
lisaber e' rerribiliũ aduersoz ppet/
fo. iõ dñi epla. Fortitudo et decor
idu. e. r r. i. die no. Nota. Fortitudo e' in to
lerãdo aduersa. decor i tolerãdo libent. sz
rñsus i tolerãdo hilarit. Ro. v. Nõ solũ ar
sz gloriatur i tribulatiõib. Bra ar helisa
bet pcpue gl'iant r gaudent sustinuit tñ/
plicẽ tribulatione.

Prima e' tribulatio ablatiõis rãporali
um diuiciãz.

Secũda est illationis multipliciũ intus
narum.

Tertia est tribulatio inflictiõis crude
liuz penarũ.

Prima est tribulatio rã.
viz cũ a vasall' viri sui fuit eictra. qd gau
dent sustinuit. Nã posat cũ Paulo dicere
Dia arbitroz vt stercoza vt dñm lucrifa
ciam. Phil. iij.

Secũda est tribulatio rã.
Eũ em oes appellaret eã pdigã r isanã in
gio lerabaf. Oes em iturias nouerat gau
dent accipe. qz pprop pparabat ei q' nimis
cito meõnã viri sui a corde suo abiecerat q
talit' exultabat. Mat. v. Eũ maledixerunt
vob' Dies r die. oes ma. aduer. v. gaude. r
exul. qm mer. via copio. e' in cel.

Tertia est tribulatio rã. si
cut piz cũ frat. Corad' quissimas ei pãas
iũgebat qz tñ oes gaudes pferbat. Tñ
cũ sel' a pdicarõe qdã defuisset qz legãre
ipedita. iussit tñ eã expoliari vlsqz ad cami
stã r fortit' sberari. sibi qz pniã rigozosã
ipõebat vt corp' suũ vigilijs r disciplis:
ieiunijs r abstinentijs maceraret. Itẽ sel' cũ
claustr' scrimonialitũ ab eis obnixe rogata
itrasset nõ habita licẽtia a suo mfrõ. fecit
eã tãgũt' sberari vt p' tres hebdomadas
in ea vestigia sberz apparerẽt. Ps. Dicit
plia tua sberit me i fine. Et Prover. xij.

Qui diligit disciplinã diligit sciam
Erit in q' ostẽdit fortitudo spũal'
b. helisaber: e' spũalium bonoz ag
gregatio. de q' dñi epla. Dulce fũ
lie zgregauerũ diuitias. Circa quã bonoz
rũ spũalium zgregatõez tria pñsiderari su
mus i gl'iosa helisaber.

Primũ e' bonoz multiplicatio copiosa.

Secũm e' multiplicatoz acceptatio gra
tio gl'iosa.

Primũ igit' est bonoz rã.
ij. Paralip. xxij. Thesaurus sibi pñimos
zgregauit. Daxie ar multiplicauit se do
na spũalia per tres excellẽtias pñuosas.

Primo p spũal' deuoõis sublimitatem
Luc. ij. Pz v' celest' dabit spm bonũ p
tẽtib' se. Erat qzpe bñ helisaber duorũ
ma certũqz numez oionũ etiã añqz despo
saret sibi id' rerar. que si aliq' occupatõez p
uera nõ potuisset pñcere: añqz lectũ itaz
vigilant' soluebat. In nocte etiã toto temp
pore vite sue sepe ad oionẽ surgebat. Nol
eres aliqñ dicebat isomnes oras pñem in
abte dñi. In oionib' ar suis p capueroga
uit dñm vt oim rãporaliũ sibi zgrũ daz
ret r filioz suoz dilectionẽ a corde suo ei
uelleret. r z oes pñelias pñtãrã largiret
Auduit qz dñm dicere sibi. exaudita e' oio
tua. In suis pñelatorib' spũalẽ gram bñ
bar. lachrymas fudere. celestes visões cre
bro videre r ad dei amorẽ alios istãmare.
Aliqñ vidit celũ aprũ (quẽ admõdũ ab an
cill' rogata ad dei honorẽ r eaz edificatio
nẽ retraxit) r iesum aspexit se ad eã bñm
quissime iehnanẽ: sibi dicentẽ. Si tu vis
esse meũ ego ero tecũ. Et rñdit audientib'
puell'. Ita dñe tu vis eẽ meũ r ego tecũ.
r nũqz a te volo separari. Torũ dñe nũqz ab
oib' alijs subtraxerit vt sic totalit' i deo de
steret. q. d. cũ Aug. i li. pñes. Inqũtũ e' cor
meũ dñe donec r qũcat i te. Mat. vj. Gl'ia
e' thesau' tu' tñ e' r cor tuũ. Tor' dñe
thesau' b. helisaber erat dñs iesus. hec e'
igit' pma pñuosa excellẽtia q' spũales the
sauos accumulauit deuoõis spũal' subli
mitas: p quã recte erat ad deũ ordinata.

Secõ spũalia bõa zgregauit p carnal'
maceratõis austeritate: p quã ate erat or
dinata i seipã. Hugo d' scro v'ic' Bauder
q' parce viuere pt. Parca e' vita. occidit v'

et libidine extinguit: fructu nutrit: animo roborat: mentem ad celestia eleuat. Hec ille. **D**ura quidem abstinentia corporis macerabat. Alijs vitijs diuersis delictis abundatibus ipsa cum ancillis grossioribus cibis vivebat. Sepe ad mensam sedes in bos manu precebat et diuidebat ut ex hoc coedere videret ne suppositis totis notis iureret. Libos curie respuebat: et nigri panes in aqua calida madefacti aliquando cum ancillis suis coedebat. **H**ec s. d. oibus scriptis. **Q**uod martyrium quod in epulas esurire: **H**ec ille. **C**orpus et macerabat vigilijs. Et cum aliquando oratione diu vigilasset: necessitate somni compellere super strata rapetia dormiebat. **C**onsiderabat quippe quod dicit Paulus **R**om. viii. **D**ebitorum sumus non carni ut secundum carnem viuamus. **S**i enim secundum carnem vixeris morieris. **S**i autem spiritu facta carnis mortificaueris uiues. **Q**uiaque eius spiritus diu agunt hi filij dei sunt. **H**ec ibi. **T**ertio per cordialis miseracionis pietate per quam erat bene ordinata ad primam **T**ob. iiii. **Q**uod potueris esto misericors. **P**remium ei boni thesauri. **H**ec ibi. **E**t Luc. xviii. **D**a pauperibus et habebis thesaurum in celo. **B**ea vitijs helisabet tota vigilans et tota vite tempore vixit ante iugum iugitio: et in viduitate misericordie operibus illustrabat. **I**n statu namque puellari que peculiariter possidebat pauperum puellam erogabat: induces eas ut sepe oratione dicit diceret: et regine mariam salutari et quod dicitur **J**ob. **A**b infantia creuit mecum misatio: et de vultu matris megressa est mecum. **J**ob. xxx. **E**u autem esse in statu iugali oibus pauperibus nudis pegrinis et sepelendis pauperum corporibus largissimelabueniebat. pueros sepe de sacro fonte leuabat: proprijs manibus vestimenta eis subbat. **S**ic quippe misericors oibus erat: ut oes eas in rem pauperum acclamaret. **D**omum marie matris sub castro suo construxit in que pauperes infirmos ac pegrinos in magis multitudie recipiebat: oiaque sibi necessaria ipse dabat. **J**ob. xxx. **F**ons non mansit pegrinus: et ostium meum viatori patuit. **E**t in epla. **Q**uam suam aperuit in opibus singulis eos visitabat: et infirmos proprijs manibus precebat. **I**n eadem quoque domo puerulos pauperum nutriti faciebat quibus se tam dulcem et huiusmodi exhibebat ut oes eam matrem vocaret et tamquam matrem sequeretur cum ipsa domum intraret. **D**um et miserorum hospitium diligenter quibus sollicitate visitabat non obstante vie

difficultate. **I**n que multiplex thesaurus sibi meritorum accumulabat: vixit ex dignitate visitationis. ex labore itineris. et affectu compassionis. ex assiduo solatio: et ex largitione misericordie. **I**n statu autem viduitatis non solum sua sed et seipam totam pauperum fuitio dedicauit in magno quodam hospitium quod in marburck construxit quemadmodum tam s. dicitur. **S**e quippe per christi amore cuncta sua de se quas pauperibus pauperum ratione et egenis effecit. **S**icque spirituales diuitias pauperum accumulauit. **J**o. Cor. vii. **A**lissima pauperum et abundantia diuitias. **S**ic itaque per copiosam misericordie multiplicatio in b. helisabet. **P**otest itaque dicere illud **E**ccl. i. **Q**uia iuueni in me sapientiam et multum profeci in ea. **H**ic ibi.

Secundum quod habemus fidei rare circa bonorum spiritualium aggregationem in b. helisabet est bonorum multiplicatorum acceptatio grata. **P**ossunt quippe ea dicere illud **E**ccl. xlii. **I**nuenit gratiam coram oculis domini. **S**unt autem tria precipue pro quibus bona et opera magis time fuerit deo accepta. **P**rimum est ichoatibus celeritas. **A**b infatigabili naque cepit ludos spernere: vanitates mundi vilipendere: proficere in dei reuerentia et in deuotione. **E**u ei adhuc esse in quoniam ecclesiam orandi gratias frequenter. **G**ratia fletibus aut pauperum totam icibus **P**resensque per erat et ipse crescebat que apostolus per affectum deuotionis. **E**ccl. i. **E**u adhuc iuniorum omnium oberrare quod sui sapientiam palam oratione mea ante tempus postulabam. **P**illa et c. **I**bi dicit. **A**mbulauit pes meus iter rectum a iuuentute mea. **S**ecundum est aditio humilitatis. **S**per ei omnem abhorruit superbiam. **I**dem marie acceptabilis erat deo. **Q**uia dicit **I**ac. iiii. **H**umilis datur gratias. **T**ertium est effectus charitatis. **I**n quod per deo theol. **S**ecundum adu charitatis est quod meriti et per. **N**am et ut dicit **A**mb. **C**haritas est forma veritatis. **Q**uod intelligendum est quod ad esse meritum et deo acceptum. **Q**uia autem fuerit charitatis excellencia in b. helisabet per ex dicitur. **Q**uia peres suos dereliquit. et seipam et sua cuncta per dei amore pauperibus exposuit. **L**uci. vii. **F**ortis est ut mors dilectio

Tertium considerandum est acceptationis bonorum operum declaratio gloriose. **R**eg. ii. dicit dominus ad heli per prophetas. **Q**uia que bonificauerit me gloriificauit. **B**ea itaque helisabet que tam multiplex scriptis suis operibus bonificauerit

Ber. De scra Cecilia

deū: dñs ē ipse mltiplr glificauit eā glo
riose manifestādo q sibi grā r accepta essz
suaz virtutū excellētia. Et h maxime p tri
plex testimoniū. Prīmū ē testimoniū glōse
psūmationis, qz vtz glōsa apparuit psūm
matio sui trāsūt. Dū ei febre correpta de
cūberz: audita ē circūstātibz dulcissimā p
mere melodiā. Interrogata at qdnā h esset
dixit. Cecilia qdā iuxta me tā suauit cel
chit q me ad canēdū sibi puocauit. Illaz
auicula credim? fuisse ei? āgelū q eide ei?
nū gaudū nūcauit. queāmodū ē iterdū
reprobis an suū trāsūt. Anelaf sua dāna
tio ad maiore sui psūmōne. Ille at cātus
que illa pulit fuit imēsū gaudiū qd ex tē
ruelatoe pcepit qd tā imēsū extitit q i cor
de totālī capti nō poruit. h se p suauitatē vo
cē māifestauit. In ipa at egritudine sp hila
ris extitit r nūqz ab orōne cessauit quōqz
ad extrepā horā venies obdormiuit i pa
ce. Anno dñi. Mccc. lxx. Lxx at corp? ei?
nō ihuātū qstuzor diebz iaculisset: null? rē
fetoz ex eo pdijt. h odor qdā aromatic? cū
eros reficēs. Corp? at ihuātū postmodū
redūdare oleo cōpū ē. Scdm est testio
niū melodiōse iubilatiōis. Hā p? ei? trāsūt
tūyise sūt auicle multe sup cacumē dom?
pgregate qz nūqz aliqz pus viderat h tā
suauī modulariōe cātābar vt cūcos i ad
miratōem adduceret. Illas aues credim?
ēē āgelos q a deo missi erāt vt i celū eius
aiam deferrēt r ei? corp? celestibz iubila
tōibz honorarēt. Sicut ad reprobos mo
nētes mltitudo demonū iterdū puenit vt
eos r terroribz cruciēt: r eoz aiās ad tarta
ra rapiāt. Tertiu ē testimoniū miraclo
se op. dñs. Multis nāqz claruit miracul
erā i vita. Cū ei qdā vice ceruisiā paupibz
distribues cū vnicūqz sufficiēnt de
disset: iuētū ē q vas mēsurā suauit. Quid
alia miracla i legēdis. Pōit morte at cla
ruit mltiplr miracul: cecos illuminādo:
morbidos curādo: r mortuos suscitādo:
vtz i legēdis. Sic itaqz mltiplr declara
uit dñs scitāre bte helisaber. r qz deo pla
cita atqz grā fuerit opa sua multz testimo
nijs euidētē dñdit: r eā glōse honorifica
uit. iuxta pmissū saluatorz. Joā. xij. Si qz
mibi mīstrauerit hono. eū pz me? qē i cel.
Multipz ei mīstrauit dño. i mēbz suis.

vt puz ex pmissis. iō a deo mltiplr hono
rificata ē apō hoies i terrz. r i celesti glō
ciū angel' i ppetuū honorificat i celis. Ad
quam glām nos puenire pcedat. Iesus
christus Amen

De sancta Cecilia Sermo

Mulierē for
tē qz iueniet. Proverb. xxj.
Mulier ex natura ē seru tra
gil: corp? moll' r debil: mēte r mobilis.
iō difficile ē iuenire mulierē forte. Quā
uis h celestz spōsus qrat sibi spōsam nobi
lē formosam r pulerā fide r moribz castā
p mūdiciā. prudētē p discretiōne. diuētē in
opibz bonis. hūilē r sollicitā i actiōibz su
tis. Tū h etiā qrit spōsam forte vi. Multi
erē forte qz iueniet. Huiusmodi at fuit
glōsa vgo Cecilia q forte fuit ppe animi
firmitate i bono p quā vicit mortuā carnē r
diabolū. Un cātā ecclesia. Estote fortes i
bello. Jacobi. Fortitudis ē anim sup
piculū metū agere. nihilqz nūqz turpia mo
tuere: r aduersa fortit' tolerare. Hec ille.
Fuit at i brā Cecilia triplex p. pua forti
tudo siue firmitas animi. Pua ē firmitas
sacrificatiue castitat'. p hāc vicit carnē. Se
cūda ē firmitas illuminatiue fidelitat'. per
hāc vicit diabolū. Tertia ē firmitas iustā
matiue charitat'. p hāc vicit mōm.

Prima ē itaqz firmitas sacrificatiue
castitat'. Proverb. xxj. Accitit for
tit' lūbos suos r robo. bra. i. Est at
hec fortitudo castitatis triplex. Est em
qdā castitas iugal' q p'sistit i abnegatōe
r fuga oīs venereē voluptat'. extra leges
r limures mīrimonij. hec forte. Alia ē casti
tas vidual' q p'sistit i p'rinētia ab oī venere
rea voluptate qēūqz mō d' celo p'furo h
habuerit exp'ientiā venereē voluptat'. i pce
dēt' tpe. r hec ē fortior. Alia ē castitas vgi
nal' q p'sistit i oimoda p'sis p'rinētia a ve
nereā voluptate. p q'cuqz tpe. r hec ē for
tissima. Sicut aut d' Tho. q. ii. q. clj. Ad
p'gitarē p accidēs se habz itegritas mētibz
corp'al. Ipa aut imunitas a delectatōe ve
nereā se bz material'. h ipm p'p'itū p'p'itū
tuo abstinenti tā tali delectatōe se habz for
mal' r cōpletive i p'gitarē. Et ex h p'p'itū